

ת"פ 41379/06/20 - מדינת ישראל נגד עבד אלרחמן אבו סרחאן

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 41379-06-20

לפני כב' השופט רפי כרמל, סגן נשיא

בעניין: מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים
נגד
עבד אלרחמן אבו סרחאן
הנאשם
ע"י ב"כ עו"ד מוסטפא יחיא

גזר דין

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן, בעבירה של הצתה, לפי סעיף 448(א) סיפא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**") ובעבירת ניסיון הצתה לפי סעיף 448(א) סיפא וסעיף 25 לחוק.

2. הצדדים הסכימו על נוסח מתוקן לכתב האישום, בו הודה הנאשם ועל פיו הורשע. אין הסכמה בין הצדדים בנוגע לעונש. הוסכם כי יוגש תסקיר שיבחן את נסיבות הנאשם. ואלה המעשים על פי כתב האישום המתוקן:

ביום 11.6.20 בשעה 03:06 לערך, הלך הנאשם ברחוב דניאל ינובסקי בירושלים. ברחוב זה כביש שמצדו האחד טיילת ומצדו השני מדרכה, בסמוך אליה שדה מגודר בחלקו ובו עשביה ושיחים (להלן: "**הצמחייה**"), ומעבר לשדה ישנה שכונת מגורים. הנאשם שילח אש במזיד בצמחיה באמצעות דף נייר שמצא ומצית שהיתה ברשותו. כתוצאה ממעשיו, החלה הצמחייה לבעור ונשרף שטח של מספר מטרים רבועים. מכבי אש שהוזעקו למקום כיבו את האש. מיד לאחר ששילח הנאשם אש בצמחיה, המשיך בדרכו לאורך הרחוב, נכנס כמטר לתוך הצמחייה באזור שלא היה מגודר והצית את העשבייה. הנאשם יצא מהעשבייה, וצפה באש המתלקחת מהמדרכה הסמוכה, אך האש כבתה.

טענות הצדדים לעונש

טענות המאשימה

עמוד 1

3. המאשימה טענה כי עבירת ההצתה טומנת בחובה פוטנציאל נזק עצום שלא ניתן לחזות אותו מראש. פעמים רבות נקבע כי ידוע איך מתחילה ההצתה, אך אין לדעת כיצד תסתיים. לאדם אין שליטה על האש שהוא מצית והאש עלולה לגרום לנזקים כבדים בנפש וברכוש, גם אם המצית לא התכוון לכך. לפיכך, במקרה דנן, גם אם לא נגרם נזק משמעותי, פוטנציאל הנזק ממעשיו של הנאשם הינו גדול. עוד נטען כי מבחינת נסיבות ביצוע העבירה, הנאשם הינו מבצע יחיד של העבירה, הוא שלט בעבירה ויכול היה להימנע מלבצעה ולחדול ממעשיו. עם זאת, לאחר שהוא הצית אש בפעם הראשונה הוא שב וחוזר להצית פעם נוספת חלק אחר של הצמחייה. המאשימה טוענת כי שילוח אש בצמחיה יכול היה להביא לאסון כבד מאוד ואך למרבה המזל עובר אורח התקשר למכבי אש שעצרו את השריפה. מדובר בנאשם בגיר שמבין את הפסול במעשיו ואת פוטנציאל הנזק.

4. לטענת המאשימה, מתחם העונש הנוהג הוא 18-36 חודשי מאסר ובאה הפניה להחלטות שנטען כי הן תומכות במתחם זה. באשר לגזירת עונשו של הנאשם בתוך המתחם, טוענת המאשימה כי, לקולה, יש לזקוף את הודאת הנאשם, קבלת אחריות על מעשיו והעדר עבר פלילי. שירות המבחן דיווח על שיתוף פעולה מצדו של הנאשם, אך הנאשם לא ייחס את החשיבות הנדרשת לחומרת המעשים ולפוטנציאל הנזק שנמנע רק בנס, לפיכך יש לדחות את עמדת שירות המבחן ולתת משקל רב לשיקול ההרתעה, שכן מדובר במי שאוהב להצית ואוהב אש. לפיכך מבקשת המאשימה למקם את הנאשם בחלק התחתון של מתחם הענישה ולהטיל עליו 18 חודשי מאסר בפועל, קנס ומאסר על תנאי. עוד נטען כי התסקיר אמנם חיובי, אך לא ברמה שמצדיקה סטייה לקולה ממתחם.

טענות ההגנה

5. הסנגור הפנה לתסקיר החיובי שהוגש בעניינו של הנאשם וטען כי הוא מדבר בעד עצמו. עוד הפנה לכך שמדובר בנאשם שהוא בן 32, ללא עבר פלילי, הסובל מלקות שמיעה משמעותית. הסנגור טוען כי אין מחלוקת שהנאשם ביצע מעשה מסוכן, אך הוא לא עשה כן לאחר תכנון או לשם מטרה כזו או אחרת. הנאשם ביצע את העבירות כשהיה בדרך לביתו ואין לדעת אם שקל את תוצאות מעשיו קודם לכן. לא נגרם כל נזק ממעשיו ובנסיבות העניין שירות המבחן המליץ על טיפול. לעמדת ההגנה, דרך השיקום במקרה דנן ראוייה יותר משליחתו של הנאשם למאסר. הסנגור הפנה לפסיקה וטען כי גם בעבירות דנן יש מקום לשקול שיקולי שיקום. הסנגור התייחס לפסיקה שהגישה המאשימה וטען כי היא עוסקת בנסיבות קשות יותר ואינה רלבנטית למקרה דנן ולאנשים עם מוגבלות שמיעה. עוד טוען הסנגור כי לא ניתן לומר כי הנאשם הוא מסוכן. בתסקיר נרשם שיש סיכון בהישנות העבירה, אך טיפול יכול למנוע זאת. בנסיבות העניין ולמרבה השמחה לא אירע כל נזק, יש להתחשב במוגבלותו של הנאשם, שהמשפט הפלילי זר לו ואינו בעל דפוסי התנהגות עברייניים.

6. הנאשם הוסיף ואמר כי מעולם לא עשה דבר כזה וכי לא יחזור על כך, מדובר בטעות עליה הוא מתנצל וביקש לחזור לעבודתו.

תסקיר שירות המבחן וחוות דעת הממונה על עבודות השירות

7. מתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו של הנאשם עולה כי הינו כבן 32 שנים, גרוש פעמיים, ללא הרשעות קודמות, עד למעצרו התגורר בבית הוריו בג'בל מוכבר. הנאשם סובל מלקות שמיעה מולדת בשתי אוזניו ומסתייע

במכשיר שמיעה, קריאת שפתיים ושפת הסימנים. לאורך השנים השתלב בעבודות שונות במסגרת תעסוקה נתמכת, אך בחודשים שקדמו למעצרו הוצא לחל"ת בשל מגיפת הקורונה. הנאשם קיבל אחריות על מעשיו והביע חרטה עליהם. הוא מסר כי עשה כן במטרה להוציא תסכול שחש בגין חוסר עבודה וריחוק חברתי כתוצאה מנכותו, תוך שהתקשה לבחון את הסכנה במעשיו והשלכותיהם. הוא שלל כוונה לפגיעה באחרים. שירות המבחן התרשם כי מוגבלותו הפיזית של הנאשם משפיעה לרעה על תפקודו ותדמיתו, הוא זוכה לחוסר הבנה ואף ללעג, שמובילים למצוקה רגשית אצלו ולצורך בפורקן, וכי מצב זה עלול להוביל להתנהלות אימפולסיבית ועמד ברקע לביצוע העבירות. הוא הופנה לטיפול נפשי ותרופתי, אך התקשה להתחייב לטיפול בשל חששו מתיוג שלילי, הגם שהתמיד בקשר עם מחלקת הרווחה ובמועדון החירשים. הוא הפסיק טיפול פסיכולוגי שנקבע לו כיוון שחש שאינו זקוק לסיוע פסיכולוגי. לפיכך, העריך שירות המבחן כי קיימת רמת סיכון לא מבוטלת להישנות התנהגות עוברת חוק. עם זאת, הוערך כי מעצרו של הנאשם וההליך הפלילי גרמו לו לטלטלה ולהפגמת הסיכון שבמעשיו והרתעה מחזרה עליהם בעתיד, וכי ביצוע העבירות אינו מאפיין את התנהלותו בדרך כלל, וכן כי הוא פועל מתוך עולם ערכים תקין ומשקיע כוחות בניהול אורח חיים נורמטיבי, ושליחתו למאסר בפועל עלולה לחשוף אותו לפגיעות נוספות. לפיכך, הומלץ על עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה וצו מבחן למשך שנה.

8. הממונה על עבודות השירות בדק את הנאשם ומצא כי הוא כשיר לביצוע עבודות שירות.

דין

9. עבירת ההצתה הנה עבירה חמורה. הסיכון הגלום במעשה ההצתה לחיי אדם ולרכוש ובהשלכות ההרסניות והבלתי-צפויות העוללות להיגרם מהבערת אש בלתי מבוקרת ומהתפשטותה - מחייבים ענישה מוחשית ומרתיעה (ר': ע"פ 3116/13 קבלאן נ' מדינת ישראל (2013); ע"פ 2599/07 קריין נ' מדינת ישראל (2007); ע"פ 3210/06 עמארה נ' מדינת ישראל (2007); ע"פ 9299/09 קסקס נ' מדינת ישראל (2010)). עבירת ההצתה נתפסת כחמורה גם בשל המסר העברייני האלים העולה ממנה, שיש בו להטיל אימה ופחד ולפגוע בתחושת הביטחון האישי של הציבור והפרט (ר': ע"פ 5074/10 מרדאווי נ' מדינת ישראל (2012); ע"פ 4311/12 סורי נ' מדינת ישראל (2012)). חומרה זו אף נלמדת מלשון המחוקק, אשר קבע עונש כבד בצד עבירת ההצתה. נקבע שבעבירות ההצתה לסוגיהן, נהוג להטיל ענישה ממשית של מאסר מאחורי סורג ובריא, כביטוי לסיכון הרב לחיי אדם ולרכוש, נוכח הקושי לשלוט בהיקף הנזקים שהיא עלולה לגרום (ר': ע"פ 3074/07 מדינת ישראל נ' מוחמד אבו תקפה (2008)). עם זאת, נקבע לא אחת כי מנעד הענישה האפשרי בגין עבירת ההצתה הוא רחב וכל מקרה נקבע בהתאם לנסיבותיו (ר': ע"פ 6463/11 ברדוגו נ' מדינת ישראל (2012)). בבחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות עולה כי המעשים אותם ביצע הנאשם נמצאים ברף הנמוך- בינוני של החומרה. בפועל, הנזק שנגרם היה מצומצם. מעשיו של הנאשם הובילו לשריפת מספר מ"ר מהשדה, אשר כובתה על ידי צוות כיבוי אש שהוזעק למקום. עם זאת, יש לקחת בחשבון את הנזק הציבורי שבהפעלת גורמי חירום, במקרה הזה שירותי הכבאות, בהקצאת המשאבים הכספיים, האנושיים והאחרים. בנוסף, הנאשם ניסה לגרום לדליקה נוספת בעוד הדליקה הקודמת בוערת ועשה כן בעשבייה אליה הגיע כשהוא נכנס לשדה בנצלו אזור שלא היה מגודר, וצפה באש בוערת בעמדו במדרכה הסמוכה. אך במזל כבתה אש זו מאלו. ביחס לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, אין חולק כי לביצוע המעשים לא קדם תכנון, שכן ההחלטה להצית את השדה התקבלה רגעים ספורים לפני שהנאשם הצית את השדה וגרם לשריפה. הנאשם ביצע את המעשים לבדו ומשכך חלקו

בביצועם הוא בלעדי. לאחר שקלול כל האמור לעיל, מתחם העונש ההולם את העבירות שביצע הנאשם הוא 8 עד 30 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים (וראה, למשל, ע"פ 1997/20).

10. באשר לעונש הראוי לנאשם, הנאשם הודה בביצוע העבירות, תרם לייעול ההליך והביע חרטה. לנאשם אין הרשעות קודמות. במכלול השיקולים לקולה תובא לקות השמיעה ממנה סובל הנאשם, וכן התרשמות שירות המבחן, לפיה הנאשם משקיע מאמצים בתפקוד תקין וביצוע העבירות אינו מאפיין את התנהלותו הנורמטיבית ביתר מישורי החיים.

בנסיבות אלה, אני גוזר על הנאשם:

א. מאסר בפועל לתקופה של 8 חודשים. המאסר ירוצה בדרך של עבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה ביום 4/7/21.

ב. מאסר מותנה לתקופה של 6 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה בה הורשע בתוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר.

זכות ערעור לבית משפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י"ד אייר תשפ"א, 26 אפריל 2021, במעמד ב"כ המאשימה, ב"כ הנאשם והנאשם בעצמו.

השופט רפי כרמל, סגן
נשיא